

פ'ר' שמיני ("פרה"). תשע"א
נא לשמור על קדושת הגליון !

"זְכוּרֹן מֵאֵיר"

פרשת השבוע

[רבינו בחיי]

והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני. (י"א – מ"ד).

הקדושה הזאת לישראל וכו' במעשה התורה והמצוות, כי עם התורה והמצוות יתחזק כח השכל ויחלוש כח התאוות, וידוע כי התאוה חזקה בטבעה והנה היא באדם קודמת לשכלו כי התאוה מוטבעת בו מתחלת נעוריו שהוא נמשך אחר ההנאות הגשמיות ועמן הוא הולך וגדל עד שהיא מתגברת על השכל אשר בשבילו נוצר האדם, ועוד שהתאוה מחוברת מכחות הטבעיים ומן היסודות ויש לה מחזיקים ועוזרים הרבה והם המאכלים ושאר התאוות הגשמיות, והשכל שהוא עצם רוחני והוא נגזר מן העולם העליון הוא נכרי בעולם הגופות העבים והגסים, ומפני שהוא נכרי אין לו מחזיק ועוזר אלא הכל כנגדו, ובדין הוא שיחליש השכל ותתגבר התאוה עליו וכו', ולפיכך הוצרך האדם אל התורה והמצוות לחזק כח השכל ולהחליש כח התאוות, ומפני זה נצטוינו במצות המאכלים האסורים ובמצות העריות ובמצות התפלה והתענית והצדקה וגמילות חסדים שכולן להחליש כח התאוה, וזהו שאמרו רז"ל בספרי והתקדשתם זו קדושת מצוה ואחר-כך והייתם קדושים. וכו'.

ויש לפרש עוד "והתקדשתם" מלשון פרישות, כי הפרוש והנבדל מתאוות העולם נקרא קדוש, וכן דרשו רז"ל בתורת-כהנים וכו' כשם שאני פרוש כך אתם תהיו פרושים, והענין שיפרוש האדם מן התאוות ולא ישתמש בהם רק במוכרח, שאם ימשך וכו' יותר מדאי יחריב נפשו וגופו וכו', כי אם הוא ממלא נפשו בתאוות מן המותר יהיה בסובאי יין וזוללי בשר ויהיה נבל ועובר על התורה וכו', ויפרוש גם כן מן הדיבור שאינו ראוי וכו'.

ודעת רז"ל במדרשם בכתוב הזה שהוא אזהרה לאדם שיהיה נקי בגופו ובידיו, כי כל זה בגדר הפרישות, הוא שאמרו והתקדשתם אלו מים ראשונים והייתם קדושים אלו מים אחרונים כי קדוש אני זה שמן ערב, וכו'.

*

*

*

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

"זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, וירא אליכם כבוד ה'". ובתורת-כהנים : אמר להם משה לישראל אותו יצר הרע העבירו מלבכם ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת לשרת לפני המקום, וכו'. וצריך ביאור מהו אותו יצר-הרע, ומהי יראה אחת ועצה אחת.

ביאור הדברים, שחששו שלא נמחל להם עוון העגל, היצר-הרע שהכשילם בעגל נבע מדרגתם השכלית הגבוהה, ובמתן-תורה קיבלו על עצמם לשעבד את שכלם לשכל-התורה, ולעבוד את ה' רק עפ"י התורה.

בהקמת המשכן שמעו לדבר ה' בכל פעולה, ולכן חוזר ונשנה "כאשר צוה ה' את משה". כשנשלמה הקמת המשכן וחיכו ישראל לאות שנמחל להם עוון העגל, אמר להם משה רבינו : אם תעבירו אותו יצר-הרע מלבכם ותלכו אחר שכל-התורה אז ירא אליכם כבוד ה'. וזהו שאמר "ביראה אחת ובעצה אחת" כי כשאדם הולך אחר שכלו יש לכל-אחד שכל משלו.

וכן יש להבין את חטאם של נדב ואביהוא, שאמרו בספרא שלא נטלו עצה אפילו אחד מחבירו שנאמר "איש מחתתו", שהיתה חסרה להם דעת-תורה בהקרבה זו, וכל אחד חשב לעצמו עפ"י שכלו שלו.

והנה בברכות דף יז. מרגלא בפומיה דרבא תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים שלא יהא אדם קורא ושונה ובוטע באביו ובאמו וברבו ובמי שגדול ממנו בחכמה ובמנין, וכו'. – ויש לבאר "בוטע" שאינו עושה לו רב ונוהג עפ"י שכלו, כי רק כשמכופף עצמו לתורה ולדעת-תורה נקרא "עושה לשמה" [כדאיתא שם].

והנה אמרו בירושלמי סוטה (פ"ה ה"ה): עשה מאהבה ועשה מיראה [וכו'] שאם באת לבעוט דע שאין הירא מבעט.

ויש לבאר: כשהאדם משתלם במדת אהבת ה' ודבק בהקב"ה כפי דעתו והכרתו בו ע"י שכלו, יתכן שיימשך אחר שכלו שלו ועלול שהיצר-הטוב ייהפך ליצר-הרע, לכן נחוץ לצרף אל אהבת ה' את מדת יראת ה'.

והנה אמרו חז"ל "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם" שאין לך פורענות שאין בה מחטא העגל.

והרי אין הקב"ה פוקד עוון אבות על בנים אם אינם אוחזים מעשה-אבותיהם.

וצריך לפרש: שבכל חטא יש מדה של קשיות-עורף והליכה אחר השכל, ונטיה מהשעבוד לדרישות התורה בלי סטיה. – והרי זה לימוד גדול עבורנו עד כמה אנו חייבים להרגיל עצמנו לכפוף את שכלנו ורצוננו לתורה ואז בס"ד נעשה ונצליח.

הערות

כתב הרמ"א (סי' תר"צ ס"ד וי"ז) שנהגו שכל הציבור קורא פסוקים מסויימים ולאחמ"כ חוזר הקורא עליהם. [כדי להרבות שמחה].

ויש להקשות דכיון שיוצאין בדיעבד (ע"י היטב משנ"ב סקט"ז), איך אח"כ שייך שיצאו מן הקורא. [ועיקר הקושיא בפסוק האחרון].

ולקושטא כנר' נקטו הקדמונים דחשיב הכל המשך אחד, (ומעין "תוך כדי דיבור").

והיה מקום לומר דכל החיסרון (כשכבר יצא בדיעבד) דהשתא אין זה מעשה מצוה, אבל היכא דיוצא ממי שעדיין לא יצא מצטרף השומע לקריאתו של הקורא שהיא מעשה מצוה. [ובקריאה לנשים, אולי אכן פסוקים אלו צריך לצאת מדין שומע כעונה, והוא חידוש עצום].

אמנם לא סגי בתירוץ זה, דהא משמע דה"ה כשהקורא כבר יצא יד"ח והשתא קורא שנית כדי להוציא הציבור. [ואין לומר דיהני מכח "ערבות" כיון שהשומע יכול לצאת ממי שעדיין לא קרא, דאיך יתכן שהקורא עדיף מהשומע עצמו].

ואולי הביאור הוא דהא דלאחר שיצא בדיעבד אינו יכול לצאת לכתחילה אין זה משום דלא הוי מעשה מצוה, דאדרבה י"ל דייחשב מעשה מצוה ע"י שיוצא בזה לכתחילה, אלא דהפ"י דכבר אין זה זמן המצוה, אבל הכא שאני שכל מה שיוצא במיעוטו בע"פ הוא משום דכל קריאת המגילה הוא ענין אחד ולכן אזלינן לפי רוב, וא"כ י"ל דאם משלים שיהא הכל ממש מתוך הכתב יש בזה השלמה וצירוף לקריאה מתוך הכתב שעד פסוק זה, ולכן לא חשיב שאין זה בזמן המצוה. וצ"ע.

בדין הדלקת אש (ע"י העברה) ביו"ט בכיריים של גז שיש בהם הפסקת גז אוטומטית

ראשית, יש לתאר את אופן פעולת המפסק, שסתום הגז מוחזק פתוח ע"י כח אלקטרו-מגנטי שנוצר בסליל המחויב בשני קצוותיו למתכת (סוג מסויים) אשר חום האש שבמבער מגביר בה את המתח החשמלי, אם האש כבתה מתפוגג החום והמתח החשמלי יורד מאוד

והכח המגנטי נחלש מאוד, וע"י כך השסתום משתחרר ועוצר את זרימת הגז. (בשעת ההדלקה, יש ללחוץ כמה שניות על הכפתור עד שיווצר הכח האלקטרו-מגנטי).

יש לדון אם יש לחוש בזה לאיסור "נולד", לפי מש"כ ה"בית יצחק" (הובא באחיעזר ח"ג תשו" ס') דאסור להזרים זרם משום איסור "נולד", אמנם אולי יש מקום לומר דממנ"פ אם הזרם נידון לעצמו ודלא כהחזו"א אפשר דחשיב גרמא הא שע"י החום נוצר כח אלקטרו-מגנטי, (וגם צ"ב אם יש בזה היתירא דמכשירי "אוכל נפש").

ומצד דעת החזו"א דהדלקת חשמל אסורה משום "בונה", לכ' אין לאסור כאן דעיקר דברי החזו"א הם שקירוב שני ה"מגעים" הוי בונה, והזרם החשמלי הוא רק גורם לחשיבות של קירוב ה"מגעים", ולכן הכא ליכא כלל משום בונה.

ואמנם במכתב החזו"א (להגרשז"א זצ"ל) כתב סברא נוספת וז"ל, "דתיקון החוט עצמו ממות לחיים הוי בונה", ועפ"י זה היה מקום לדון בעניננו אם הוי בונה כיון שיוצר כח אלקטרו-מגנטי. (והנה לשון החזו"א שם: "חוששים בו משום בונה" וצ"ע אם כוונתו דהוי רק ספק עי"ש היטב, וגם שמעתי שסברא זו נכתבה באופן חד-פעמי כתוספת למכתב, ואם כן הוא יתכן דא"א ההחליט עפ"י זה לאיסור).

ואע"פ דהוי "עראי", דתלוי בחום האש ואם יפסיק החום יפסיק הכח האלקטרו-מגנטי וכנ"ל. אבל גם במש"כ החזו"א משום "תיקון החוט ממות לחיים" הדבר תלוי בהמשך הזרמת הזרם. וצ"ע. ובעכ"ר דכשיש חשיבות מיוחדת שאני, [וכעין שכתב החזו"א לעין חיבור שעון מעורר למתג כדי לכבותו].

אמנם אולי יש לדמותו למה שהתיר החזו"א לדבר אל מכשיר שמיעה (בזמנו) ולכ' הטעם כיון שהזרם רק מתגבר. וצ"ע. ואולי בזמנו היה שימוש בזרם חלש לדעת שהמכשיר פועל.

לע"נ ר' דב ב"ר שניאור זלמן ז"ל נלבי"ע כ"ג מרחשון תשי"ע ולע"נ מרת עדינה ב"ר בנימן ע"ה נלבי"ע ט' כסלו תשי"ע ולע"נ מרת גיטל ב"ר משה דוד נלבי"ע י"ב טבת תשע"א ולע"נ ר' אשר אלכסנדר ב"ר שלמה ישעיהו הלוי ז"ל נלבי"ע כ"י טבת תשי"ע ולע"נ ר' אלימלך ב"ר שלום ז"ל נלבי"ע כ"י טבת תשס"ח ולע"נ ר' יהושע העשיל ב"ר ישעיהו הלוי ז"ל נלבי"ע ל' שבט תשס"ג ולע"נ ר' אברהם אהרן ב"ר אליעזר דוד ז"ל נלבי"ע ו' ניסן תשס"ט ולע"נ ר' שמואל יצחק ב"ר אליעזר ז"ל נלבי"ע י"ח אייר תשס"ט

* * *

נא להעתיק בתפילה ולעורר רחמי שמים, לרפואת הרב רפאל מיכאל בן רייץ, ולרפואת האברך רפאל שמואל בן יפה
(בגורי הישיבה הק' שנפצעו קשה בתאונת דרכים)
לרפוי"ש בתושח"י

e-mail ניתן להזמין את הלחן באימייל -

zichronmeir@shtaygen.co.il

יוצא לאור ע"י כולל "זכרון מאיר" – חניכי סלבודקה

מקום הלימוד: בית-המדרש סלבודקה – דרכי-אי"ש

רח' האדמו"ר מגור 16, זכרון-מאיר בני-ברק

טל': 050-4125547

כתובת למכתבים:

ת.ד. 557, בני-ברק 51104

Address for letters:

P. O. B. 557 Bnei Brak 51303 Israel

The bank's details for wire transfers

The first international bank of Israel Ltd.

Branch: pagi bnei-brak no: 188

Branch adres: 42, chazon ish st.

Bnei-brak 51511

Swift code: firbilitxxx

Iban: il 45052188000000435120

Name: kollel zichron meir

כתובות עמותת "בית יוסף קדימה" ת.ד. 722 קדימה 62920 (ביהמ"ד רח' מיימון 13), ע"ר 580447498

שיעור בהלכות שבת מתקיים בס"ד (בחורף) במוצאי שבת קודש בשעה 9.00

(בקיץ) ביום ששי בשעה 10.00 לפנה"צ

הציבור מוזמן

השיעור בכולל קדימה, מתקיים בס"ד ביום ראשון בשעה 5.00.